

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агрономії та захисту рослин
Кафедра рослинництва**

РОСЛИННИЦТВО

**Методичні вказівки
до самостійного вивчення дисципліни**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форми навчання спеціальності 201 «Агрономія»**

**Харків
2025**

Міністерство освіти та науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агрономії та захисту рослин
Кафедра рослинництва

РОСЛИННИЦТВО

Методичні вказівки
до самостійного вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форми навчання спеціальності 201 Агрономія

Затверджено
рішенням навчально-методичної
комісії факультету агрономії та
захисту рослин
(протокол № 4 від 28 березня 2025 р.)

Харків–2025

УДК 633/635(072)
Р 80

Схвалено
на засіданні кафедри рослинництва
Протокол №7 від 19.03.2025 р.

Рецензенти:

Ю. Є. Огурцов, канд. с.-г. наук, старший наук. співробітник, заступник директора з науково-виробничої та господарської діяльності Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ;

О.В. Романов, канд. с.-г. наук, доцент кафедри плодовоовочівництва і зберігання Державного біотехнологічного університету.

Р 80 Рослинництво: методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 201 «Агрономія» / Укладачі: А.О. Рожков, Л.М. Поташова, О.В. Чигрин, Л.А. Свиридова, І.О. Деревянко, В.В. Безпалько; ДБТУ. – Харків: [б. в.] 2025. 32 с.

Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Рослинництво» розроблено відповідно до навчальної програми. Видання включає структуру програми навчального курсу, програму навчальної дисципліни, теми лекцій, лабораторних занять, самостійної роботи, навчальної практики, питання для самостійного засвоєння, методи навчання, засоби діагностики успішності навчання, список рекомендованої літератури. Видання призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання зі спеціальності 201 «Агрономія».

УДК 633/635(072)

Відповідальний за випуск: Рожков А.О., доктор с.-г. наук, професор

© А.О. Рожков, Л.М. Поташова,
О.В. Чигрин, Л.А. Свиридова,
І.О. Деревянко, В.В. Безпалько
© ДБТУ, 2025

ЗМІСТ

Вступ	5
1 Опис навчальної дисципліни.....	6
2 Мета та завдання навчальної дисципліни.....	7
3 Програма навчальної дисципліни.....	10
4 Структура навчальної дисципліни.....	13
5 Теми лекційних занять.....	15
6 Теми лабораторних/практичних занять.....	17
7 Теми самостійної роботи.....	19
8 Навчальна практика.....	21
9 Методи контролю.....	21
10 Питання до підсумкового контролю з дисципліни.....	24
Рекомендована література.....	30

Вступ

Рослинництво – одна з найважливіших профільних агрономічних дисциплін, вивчення якої забезпечує формування у студентів необхідних знань і практичного вміння. В енциклопедії дається таке визначення: «Рослинництво – це наука про рослини польової культури, що вивчає господарське значення, ріст і розвиток, морфологічні і біологічні особливості, фази розвитку, етапи органогенезу, найбільш ефективні технології вирощування високих стійких і високо-якісних урожаїв при найменших витратах праці й засобів на одиницю зробленої продукції». Тобто вона вивчає та розробляє загальні способи раціонального використання природних ресурсів України з метою отримання високих та сталих врожаїв польових культур. Вивчення цієї дисципліни забезпечує формування у студентів необхідних теоретичних знань і практичних вмінь.

Особливістю рослинництва є те що воно має справу з живими рослинними організмами; виробництво цієї галузі повинно бути щорічним, безперервним і розширеним; запаси виробленої продукції непридатні до тривалого зберігання; врожайність польових культур дуже сильно залежить від ґрунтово-кліматичних зон та погодних умов; біологічні вимоги культур надзвичайно різноманітні, що обумовлює застосування диференційованих технологій їх вирощування; польові культури вирощуються під відкритим небом, займають значні площі й розосереджені по території, що утруднює автоматизацію й електрифікацію трудомістких процесів та сприяє вищим затратам енергії на самопересування по полю.

**1. Опис навчальної дисципліни
«РОСЛИННИЦТВО»**

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8,0	Статус дисципліни	
	Нормативна	
Змістовних модулів – 4 Загальна кількість годин – 240	Рік підготовки	
	Четвертий	Четвертий
	Семестр	
	Сьомий	Сьомий
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8,5 самостійної роботи студента – 4,3	Лекції	
	48 годин	10 годин
	Практичні	
	–	–
	Лабораторні	
	80 годин	8 годин
	Самостійна робота	
	64 годин	102 годин
	Індивідуальні завдання	
	–	–
	Вид контролю	
	Екзамен	Екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 66,7 : 33,3 %;

для заочної форми навчання – 15,0 : 85,0 %.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОСЛИННИЦТВО»

Метою викладання навчальної дисципліни *«Рослинництво»* є формування теоретичних і практичних знань з біології, морфології, статистики посівних площ, систематики та технології вирощування польових культур, направлених на вирішення сучасних проблем у сільськогосподарській галузі, зокрема збільшення валових зборів рослинницької продукції належної якості, оптимізації структури посівних площ з урахування ґрунтово-кліматичних умов і ринкової кон'юнктури, впровадження інноваційних підходів тощо.

Завдання дисципліни *«Рослинництво»* полягають у наступному:

- сформувати у здобувачів уявлення про сучасні наукові, методичні, технічні, економічні, екологічні та інші основи рослинництва;
- розглянути основні польові культури, їхні біологічні особливості, вимогливість до чинників, які визначають ріст і розвиток рослин;
- розкрити сучасний стан виробництва, видове та сортове різноманіття культур і їхній ресурсний потенціал продуктивності в ґрунтово-кліматичних умовах України;
- навчити знаходити шляхи зниження матеріальних та енергетичних витрат, не в збиток рівню врожайності, підвищення загальної культури аграрного виробництва та його екологізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни *«Рослинництво»* здобувачі повинні **знати**:

- стан і перспективи розвитку рослинництва;
- морфологічні та біологічні особливості польових культур;
- закономірність процесів росту та розвитку, закладання елементів продуктивності рослин польових культур в їх онтогенезі та органогенезі;
- основні складові технологій вирощування польових культур, їх оптимальні варіанти (градації);
- шляхи та способи покращення якості сільськогосподарської продукції.

Здобувач **повинен уміти**:

- на практиці розробляти і застосовувати сучасні технології вирощування польових культур;
- правильно планувати та організовувати виконання робочих процесів у рослинництві з використанням сільськогосподарської техніки, добрив та пестицидів;

- правильно планувати виробництво якісної, екологічно чистої продукції з мінімальними енергетичними і трудовими затратами при максимальному виході її за одиницю часу на одиниці площі;
- складати плани сортових, інтенсивних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій вирощування польових культур;
- поєднувати інтенсивне виробництво рослинницької продукції з комплексом агротехнічних, агрохімічних і меліоративних заходів щодо збереження та відтворення родючості ґрунту і виробництва рослинницької продукції з використанням сучасної сільськогосподарської техніки;
- планувати збирання врожаю, доводити його до кондицій;
- користуватися оперативною інформацією для своєчасного і якісного проведення комплексу сільськогосподарських робіт, запобігання виникненню і ліквідація негативних ситуацій в процесі виробництва рослинницької продукції.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК.01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК.06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК.07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК.11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК.01. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК.02. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК.03. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК.08. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

СК.15. Здатність застосовувати знання морфо-біологічних особливостей польових і кормових культур у плануванні й організації агротехнічних заходів із вирощування високоякісної продукції рослинництва в різних ґрунтово-кліматичних умовах.

СК.16. Здатність здійснювати підбір польових та кормових культур і коригувати технологію їх вирощування на ґрунтах, які зазнали пошкодження внаслідок військових дій.

Програмні результати навчання:

Загальні (універсальні) програмні результати навчання (ЗПРН)

ЗПРН.04. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

Спеціальні (фахові) програмні результати навчання (СПРН)

СПРН.01. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

СПРН.02. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

СПРН.04. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

СПРН.05. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

СПРН.06. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

СПРН.07. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

СПРН.08. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

СПРН.09. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

СПРН.11. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

СПРН.17. Організовувати підбір і вирощування польових і кормових культур на ґрунтах, які зазнали пошкодження внаслідок військових дій, з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОСЛИННИЦТВО»

Перший змістовий модуль – «ЗЕРНОВІ І ЗЕРНОБОБОВІ КУЛЬТУРИ»

Тема 1. Загальні поняття про рослинництво. Групування сільськогосподарських культур. Зернові культури першої групи: господарське значення, біологія, морфологічні особливості, підходи диференціації онтогенезу і органогенезу. Технологія вирощування озимих зернових культур. Групування польових культур за напрямком використання основної продукції та за господарськими параметрами. Форми і технології рослинництва. Підходи диференціації онтогенезу та органогенезу зернових культур. Господарське значення, морфологічні й біологічні особливості, стан виробництва й перспективи вирощування озимих зернових культур. Перезимівля озимих зернових культур. Екологічний ефект ЧВВВ. Технології вирощування озимих зернових культур: пшениці озимої, жита озимого, тритикале озимого, ячменю озимого.

Тема 2. Господарське значення, біологічні та морфологічні особливості та технології вирощування ранніх ярих зернових культур. Пшениця м'яка та тверда яра: господарське значення, перспективи розширення посівних площ, морфологія, екологічні особливості, сорти, технологія вирощування. Ячмінь ярий: значення, поширення, напрями вирощування, морфологія, екологічні особливості, сучасний сортосклад, технологія вирощування ячменю ярого зернового і пивоварного напрямку вирощування. Тритикале яре і овес: господарське значення, перспективи розширення посівних площ, екологічні особливості, морфологія, сорти, технологія вирощування.

Тема 3. Господарське значення, біологія, морфологія та технологія вирощування зернових культур другої групи (кукурудзи, просо, сорго, рису, гречки). Круп'яні культури (просо, гречка): сучасний стан виробництва, господарське значення, перспективи розширення посівних площ, екологічні особливості, морфологія, фази розвитку, рекомендовані сорти, технології вирощування. Господарське значення, поширення в Україні та світі, перспектива вирощування кукурудзи. Рекомендовані сорти і гібриди, їх групування за тривалістю вегетації, фенофази. Екологічні особливості, морфологія і технологія вирощування кукурудзи на зерно, силос і зелений корм. Сорго – верблюд рослинного світу, його господарське значення, потенціал продуктивності, поширення в Україні та світі, районовані сорти та гібриди. Екологічні особливості, морфологія, технології вирощування сорго.

Тема 4. Господарське значення, поширення, екологічні особливості, морфологія та технологія вирощування зернобобових культур. Загальна характеристика бобових культур. Роль бобових культур у вирішенні проблеми дефіциту рослинного білка. Симбіотична азотфіксація бобових культур і її роль у забезпеченні рослин азотом і його використання наступними культурами в сівозміні. Господарське значення, статистика посівних площ, перспективи їх розширення, систематика екологічні особливості, морфологія, сорти та технології вирощування зернобобових культур: сої, гороху, квасолі, нуту, сочевиці, чини, люпинів, кормових бобів. Нут – найперспективніша культура для вирощування в районах із дефіцитом опадів і високими температурами.

Другий змістовий модуль – «ОЛІЙНІ ТА ЕФІРООЛІЙНІ КУЛЬТУРИ»

Тема 5. Господарське значення, поширення, екологічні особливості, морфологія та технологія вирощування олійних культур. Склад рослинної олії і її групи за напрямом використання. Соняшник – найбільш рентабельна олійна культура України. Його господарське значення, поширення в Україні та світі, систематика, екологічні особливості, переваги та недоліки з агрономічної та економічної точок зору, морфологія, гібриди та сорти, технологія вирощування. Олійні культури родини капустяних: ріпак озимий та ярий, гірчиці, ріжій. Їх господарське значення, поширення систематика, екологічні особливості, морфологія, сорти і гібриди, технологія вирощування. Малопоширені олійні культури України: ріцина, сафлор, кунжут, арахіс, льон олійний, мак олійний, лялеманція, перила. Склад їх олії, господарське значення, посівні площі в Україні та світі, перспективи розширення посівних площ, систематика, екологічні особливості, морфологія, сорти, технології вирощування.

Тема 6. Ефіроолійні культури: господарське значення, посівні площі, біологія, морфологія, технології вирощування. Склад рослинних олій ефіроолійних культур їх господарське значення і напрями використання. Коріандр, кмин, аніс, м'ята, фенхель: посівні площі, перспективи збільшення посівних площ, систематика, екологічні особливості, морфологія, районовані сорти та технології вирощування.

Третій змістовий модуль – «КОРЕНЕПЛІДНІ, БУЛЬБОПЛІДНІ ТА ПРЯДИВНІ КУЛЬТУРИ»

Тема 7. Коренеплідні культури: господарське значення, поширення, біологічні особливості, морфологія, технології вирощування. Загальна характеристика цукрової галузі в Україні. Господарське значення, потенціал продуктивності, поширення, фази росту та етапи розвитку, систематика, екологічні особливості, морфологія, сорти та основні складові різних

технологій вирощування буряків цукрових. Технологічні операції з вирощування маточних буряків цукрових і насінників. Нішеві коренеплоди: буряки кормові, морква кормова, турнепс, цикорій – їх господарське значення, посівні площі, систематика, екологічні особливості, морфологія, технологія вирощування.

Тема 8. Бульбоплідні культури: господарське значення, поширення, біологічні особливості, морфологія, технології вирощування. Картопля: господарське значення, урожайність, потенціал продуктивності, посівні площі, систематика, екологічні особливості, морфологічна будова рослин, районовані сорти, адаптивна та інтенсивна технології вирощування. Коротка характеристика малопоширених бульбоплідних культур: батату, ямсу, таро, маніоку.

Тема 9. Прядивні культури: загальна характеристика, господарське значення, райони вирощування, систематика, біологія, морфологічна будова рослин, технології вирощування. Лікарські рослини. Лондовгунець, коноплі, бавовник: господарське значення, урожайність, потенціал продуктивності, систематика, сорти, екологічні особливості, морфологічна будова рослин, технологічні показники якості волокна, технологія вирощування та отримання волокна. Лікарські рослини: беладона звичайна, блекота чорна, валеріана лікарська, меліса лікарська: господарське значення, екологічні та морфологічні особливості, технології вирощування.

Четвертий змістовний модуль – «КОРМОВІ КУЛЬТУРИ»

Тема 10. Господарське значення, посівні площі, біологічні особливості, морфологічна будова рослин та агротехніка баштанних і наркотичних культур. Кавуни, дині, гарбузи та патисони: господарське значення, поширення, урожайність, потенціал продуктивності, перспективи розширення посівних площ, систематика, сорти, екологічні особливості, морфологія, технологія вирощування. Хміль, тютюн, махорка: господарське значення, поширення, систематика, екологічні особливості, морфологічна будова рослин, районовані сорти та особливості технологій вирощування.

Тема 11. Кормові трави, їх значення для тваринницької галузі, посівні площі, систематика, біологія, морфологічні особливості, агротехніка. Однорічні та багаторічні злакові та бобові трави – вика озима та яра, середела, конюшина, пелюшка, еспарцет й ін.: урожайність в умовах виробництва, систематика, морфологічні особливості, технологія вирощування в чистих і сумісних посівах. Нові кормові культури.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОСЛИННИЦТВО»

№	Назва змістового модулю і тема	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			Л	ЛПР	СР		Л	ЛПР	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Змістовий модуль 1. ЗЕРНОВІ І ЗЕРНОБОБОВІ КУЛЬТУРИ</u>									
1	Загальні поняття про рослинництво. Групування сільськогосподарських культур. Зернові культури першої групи: господарське значення, біологія, морфологічні особливості, підходи диференціації онтогенезу і органогенезу. Технологія вирощування озимих зернових культур.	32	6	14	12	32	2	2	28
2	Господарське значення, біологічні та морфологічні особливості та технології вирощування ранніх ярих зернових культур.	14	4	2	8	14	–	–	14
3	Господарське значення, біологія, морфологія та технологія вирощування зернових культур другої групи (кукурудзи, просо, сорго, рису, гречки)	28	6	14	8	28	2	1	25
4	Господарське значення, поширення, екологічні особливості, морфологія та технологія вирощування зернобобових культур	32	6	14	12	32	2	1	29
Разом за змістовим модулем 1		106	22	44	40	106	6	4	96
<u>Змістовий модуль 2. ОЛІЙНІ ТА ЕФІРООЛІЙНІ КУЛЬТУРИ</u>									
5	Господарське значення, поширення, екологічні особливості, морфологія та технологія вирощування олійних культур	26	10	12	4	26	2	2	22
6	Ефіроолійні культури: господарське значення, посівні площі, біологія, морфологія, технології вирощування	10	2	4	4	10	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2		36	12	16	8	36	2	2	32

<u>Змістовий модуль 3. КОРЕНЕПЛІДНІ, БУЛЬБОПЛІДНІ ТА ПРЯДИВНІ КУЛЬТУРИ</u>									
7	Коренеплідні культури: господарське значення, поширення, біологічні особливості, морфологія, технології вирощування	12	4	2	6	12	1	1	10
8	Булбоплідні культури: господарське значення, поширення, біологічні особливості, морфологія, технології вирощування	8	2	4	2	8	1	1	6
9	Прядивні культури: загальна характеристика, господарське значення, райони вирощування, систематика, біологія, морфологічна будова рослин, технології вирощування. Лікарські рослини	16	4	8	4	16	–	–	16
Разом за змістовим модулем 3		36	10	14	12	36	2	2	32
<u>Змістовий модуль 4. КОРМОВІ КУЛЬТУРИ</u>									
10	Господарське значення, посівні площі, біологічні особливості, морфологічна будова рослин та агротехніка баштанних і наркотичних культур	8	2	2	4	8	–	–	8
11	Кормові трави, їх значення для тваринницької галузі, посівні площі, систематика, біологія, морфологічні особливості, агротехніка	6	2	4	–	6	–	–	6
Разом за змістовим модулем 4		14	4	6	4	14	–	–	14
Усього годин		192	48	80	64	192	10	8	174

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальні поняття про рослинництво. Групування с.-г. культур за напрямком використання основної продукції і за господарськими параметрами. Стратегічні шляхи вирішення проб-леми низької реалізації генетичного потенціалу продуктив-ності посівів. Форми рослинництва і технології вирощування	2	—
2	Загальна характеристика зернових хлібів. Загально-біологічний, фенологічний і органолептичний підходи до поділу онтогенезу рослин. Вікові етапи онтогенезу рослин. Існуючі підходи виділення етапів органогенезу рослин зернових хлібів. Стадії розвитку. Господарське значення, географія, стан і перспективи вирощування озимих зернових культур. Біологічні особливості. Перезимівля озимих зернових культур. Шляхи адаптації озимих до несприятливих умов перезимівлі. Морозостійкість, холодостійкість і зимостійкість	2	1
3	Господарське значення і поширення пшениці озимої. Її роль у вирішенні глобальної продовольчої проблеми в світі. Біологічні особливості пшениці озимої: вимоги до тепла, вологи, ґрунтів. Технологія вирощування озимих зернових культур	2	1
4	Ранні ярі зернові: пшениця, овес, ячмінь, тритикале, жито. Господарське значення, поширення, біологічні особливості, технологія вирощування	2	—
5	Технологія вирощування ярих колосових (продовження): система удобрення, підготовка насіння, норма висіву насіння, спосіб сівби, глибина висіву, строки сівби, догляд за посівами, строки та способи збирання	2	—
6	Круп'яні культури. Загальна характеристика. Просо. Гречка. Господарське значення, посівні площі, біологія, шляхи підвищення врожайності. Інтенсивна технологія вирощування круп'яних: гречки та проса	2	1
7	Господарське значення, статистика посівних площ і перспектива вирощування сортів і гібридів кукурудзи. Біологія і технологія вирощування кукурудзи на зерно, силос і зелений корм. Змішані посіви кукурудзи з бобовими	2	1
8	Господарське значення, статистика посівних площ і перспектива вирощування сортів і гібридів сорго. Біологічні особливості, адаптивна, інтенсивна технології вирощування	2	—
9	Загальна характеристика зернобобових культур. Господарське значення. Шляхи підвищення здатності рослин фіксувати азот повітря. Соя: Господарське	2	2

	значення, поширення, біологія, інтенсивна технологія вирощування. Горох, нут, квасоля. Значення, поширення, біологія, основні складові інтенсивної технології вирощування		
10	Сочевиця, чина. Значення, поширення, біологія. Особливості технології вирощування	2	—
11	Люпин, кормові боби. Значення, поширення, біологія. Особливості технології вирощування	2	—
12	Господарське значення олійних культур. Характеристика і якісні показники олії. Соняшник. Значення, поширення, біологія і технологія вирощування. Економічна ефективність вирощування соняшника	2	1
13	Сафлор, рицина. Значення, поширення. Стан і перспективи виробництва в Україні. Біологія і технологія вирощування	2	—
14	Льон олійний, кунжут, арахіс. Значення, поширення, біологія та технологія вирощування. Господарське значення та поширення олійних культур родини капустяних. Ріпак ярий і озимий. Біологічні особливості та технологія вирощування	2	—
15	Господарське значення і поширення олійних культур родини капустяних. Ріпак ярий і озимий. Біологічні особливості та технологія вирощування	2	1
16	Гірчиця сиза і біла. Господарське значення, статистика посівних площ, біологічні особливості, технологія вирощування	2	—
17	Ефіроолійні культури. Загальний огляд. Біологія, посівні площі. Технологія вирощування коріандру, кмину та анісу	2	—
18	Народногосподарське значення та статистика посівних площ буряків цукрових. Біологія і особливості індивідуального розвитку буряків. Етапи органогенезу	2	1
19	Основні складові інтенсивної технології вирощування буряків цукрових. Висадковий та безвисадковий способи вирощування насіння буряків. Основні прийоми вирощування маточних буряків і насінників	2	—
20	Бульбоплідні культури. Господарське значення, поширення і перспектива вирощування картоплі. Сучасні сорти, виробнича та потенціальна врожайність. Морфологічна, біологічна характеристика. Особливості адаптованої технології вирощування	2	1
21	Загальна характеристика прядивних культур, значення і зони вирощування. Біологічні особливості та основні складові агротехніки льону на волокно та насіння. Прийоми підвищення виходу та якості волокна	2	—
22	Господарське значення, поширення, біологія, складові технології вирощування конопель та бавовнику. Прийоми підвищення виходу та якості волокна	2	—

23	Баштанні культури: кавуни, гарбузи, дині, патисони. Значення, поширення, перспектива виробництва. Виробнича і потенційна врожайність. Біологічні та морфологічні особливості. Агротехніка	2	—
24	Кормові трави. Однорічні та багаторічні трави польового травосіяння (вика яра і озима, конюшина, пелюшка, середела). Особливості вирощування чистих і сумісних посівів. Нові кормові культури	2	—
Разом		48	10

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальна морфологічна характеристика зернових культур: будова кореневої системи, стебла, листків, суцвіть зернівки	2	1
2	Характеристика фенологічних фаз росту і розвитку зернових злакових культур. Методи їх визначення	2	—
3	Пшениця: морфологічні особливості, систематика роду <i>Triticum</i>	2	1
4	Порівняльна характеристика пшениці твердої і м'якої. Сорти: сильні, цінні пшениці та філери	2	—
5	Жито та тритикале. Морфологія рослин, систематика: види, різновиди, сорти	2	—
6	Складання агротехнічного плану вирощування озимих зернових культур	2	—
7	Ячмінь, овес: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
8	Складання агротехнічного плану вирощування ярих зернових культур раннього строку сівби: пшениці, тритикале, ячменю, вівса	2	—
9	Просо, рис: морфологічні особливості рослин, систематика, сорти	2	—
10	Гречка: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
11	Кукурудза: морфологічні особливості	2	1
12	Систематика, сорти та гібриди кукурудзи	2	—
13	Сорго: морфологічні особливості, систематика, сорти і гібриди	2	—
14	Складання агротехнічного плану вирощування ярих зернових культур пізнього строку сівби: кукурудзи, сорго, проса, гречки.	2	—
15	Контрольно-модульне заняття. Систематика і морфологічні особливості зернових злакових культур. Насіння зернових злакових культур	2	—

16	Морфологічна характеристика зернових бобових культур. Фази росту і розвитку, методики їх визначення	2	1
17	Горох, нут: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
18	Соя, квасоля: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
19	Чина, сочевиця, боби: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
20	Люпин: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
21	Складання агротехнічного плану вирощування бобових культур	2	—
22	Контрольно-модульне заняття. Систематика та морфологічні особливості зернобобових культур. Насіння бобових культур	2	—
23	Загальна характеристика олійних культур. Соняшник: морфологічні особливості, систематика, сорти і гібриди	2	1
24	Сафлор, рицина, кунжут: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	—
25	Складання агротехнічного плану вирощування соняшнику і сафлору	2	—
26	Арахіс, мак, перила, лялеманція. Морфологія, систематика, сорти	2	—
27	Олійні культури родини капустяних (ріпак, гірчиця біла і сиза, рижій): морфологічні особливості, систематика, сорт	2	1
28	Складання агротехнічного плану вирощування олійних культур родини капустяних	2	—
29	Ефіроолійні культури (коріандр, аніс, кмин, м'ята): морфологічні особливості, сорти	2	—
30	Контрольно-модульне заняття. Систематика та морфологічні особливості олійних і ефіроолійних культур. Насіння олійних і ефіроолійних культур	2	—
31	Буряки цукрові: морфологічні особливості рослин першого і другого року життя. Будова коренеплоду, плодів і насіння. Групи різновидів. Сорти	2	1
32	Картопля: морфологічні особливості, систематика, сорти	2	1
33	Складання агротехнічного плану вирощування буряків цукрових і картоплі	2	—
34	Загальна характеристика прядивних культур. Льон: морфологія рослин, систематика, сорти. Технологічні показники якості волокна льону	2	—
35	Коноплі: морфологія, систематика, сорти. Технологічні показники якості волокна конопель	2	—
36	Бавовник, кенаф, джут: морфологія, систематика, сорти	2	—
37	Складання агротехнічного плану вирощування прядивних культур (льону-довгунця, конопель)	2	—

38	Наркотичні і баштанні культури (тютюн, махорка, хміль, гарбуз, кавун, диня): морфологічні особливості, систематика, районовані сорти	2	—
39	Однорічні трави родини тонконогих, бобових і капустяних: морфологічні особливості, систематика	2	—
40	Контрольно-модульне заняття: морфологія та систематика технічних і кормових культур	2	—
Разом		80	8

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Екологічний ефект часу відновлення весняної вегетації озимих зернових культур. Врахування цього показнику під час розробки заходів по догляду за посівами протягом весняно-літнього періоду	4	6
2	Агробіологічні основи інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур	4	6
3	Агротехнічні основи рослинництва: розміщення культур у сівозміні; способи (типи) обробітку ґрунту; агробіологічне обґрунтування строків, способів сівби і норми висіву насіння; передпосівна підготовка насіння; інженерне забезпечення технологій вирощування	4	6
4	Складання планів технологічних операцій з вирощування озимих хлібів. Технологія вирощування озимих зернових при зрошенні	4	6
5	Системи no-till і strip-till: історія виникнення. Сучасний стан і перспектива поширення. Переваги та недоліки систем нульового обробітку ґрунту	4	4
6	Складання планів технологічних операцій з вирощування ранніх ярих зернових хлібів: пшениці, тритикале, жита, ячменю. Особливості технології вирощування при зрошуванні	4	4
7	Основи біологічного рослинництва. Мета, перспективи поширення, основні пріоритети, значення у вирішенні глобальних проблем	4	6
8	Можливості та реалізація агоресурсного потенціалу рослинництва за рахунок оптимізації складових елементів технології вирощування з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов	4	4

9	Складання планів технологічних операцій з вирощування пізніх ярих зернових хлібів: кукурудзи, сорго, просо, гречки та рису. Особливості технології вирощування на зрошенні	4	25
10	Складання планів технологічних операцій з вирощування зернобобових культур: квасолі, бобів кормових, чини та люпину. Особливості технології вирощування зернобобових культур в умовах зрошення	4	29
11	Складання планів технологічних операцій з вирощування олійних культур: ріжю, маку олійного, кунжуту, арахісу. Особливості технології вирощування на зрошенні	4	22
12	Складання планів технологічних операцій з вирощування ефіроолійних культур: коріандру, анісу, кмину, фенхелю та м'яти перцевої	4	10
13	Розробка спеціальних планів технологічних операцій з вирощування маточних буряків цукрових і насінників	2	6
14	Малопоширені коренеплоди: цикорій, буряки кормові, морква кормова, турнепс. Значення, морфологія, біологічні особливості та технологія вирощування	4	4
15	Розробка спеціальних планів технологічних операцій з вирощування бульбоплідних культур. Визначення біологічного врожаю картоплі та його структури	2	6
16	Лікарські рослини: беладона звичайна, блекота чорна, валеріана лікарська, ромашка аптечна, нагідки лікарські, меліса лікарська. Ботанічна характеристика, біологічні особливості та особливості технології вирощування	4	16
17	Наркотичні культури: хміль, тютюн, махорка. Господарське значення, біологічні особливості морфологія рослин, складові технології вирощування.	4	14
Разом		64	174

8. Навчальна практика

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<u>Змістовий модуль 1. Ознайомлення з підрозділами дослідного поля Докучаєвське і видовим складом рослин в колекційних розсадниках</u>			
1	Ознайомитись зі структурою і напрямками діяльності дослідного поля Докучаєвське	4	4
2	Визначити основні злакові культури за морфологічними ознаками	8	8
3	Визначити основні види бобових культур за морфологічними ознаками	6	6
4	Визначити основні олійні культур за морфологічними ознаками	8	8
<u>Змістовий модуль 2. Методи контролю за розвитком польових культур (зернових, бобових, олійних, коренеплідних)</u>			
5	Визначення фаз розвитку зернових, зернобобових і олійних культур	8	8
6	Визначити густоту посіву основних польових культур	6	6
7	Визначити біологічний урожай та його структуру у зернових і зернобобових культур	8	8
Разом		48	48

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне тестування, контрольні роботи, перевірка завдань, екзамен.

**Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні
дисципліни «Рослинництво»**

Поточне тестування та самостійна робота											Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	T ₇	T ₈	T ₉	T ₁₀	T ₁₁		
10	6	10	10	10	6	6	6	8	4	4		
36				16		20			8		20	100

Змістовий модуль 1. ЗЕРНОВІ І ЗЕРНОБОБОВІ КУЛЬТУРИ

<i>Поточний контроль за темами</i>				<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума Балів</i>
1	2	3	4	20	20	100/36
16	12	16	16			

Змістовий модуль 2. ОЛІЙНІ ТА ЕФІРООЛІЙНІ КУЛЬТУРИ

<i>Поточний контроль за темами</i>		<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума балів</i>
1	2	20	20	100/16
35	25			

Змістовий модуль 3. КОРЕНЕПЛІДНІ, БУЛЬБОПЛІДНІ
ТА ПРЯДИВНІ КУЛЬТУРИ

<i>Поточний контроль за темами</i>			<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума балів</i>
1	2	3	20	20	100/20
18	18	24			

Змістовий модуль 4. КОРМОВІ КУЛЬТУРИ

<i>Поточний контроль за темами</i>		<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума балів</i>
1	2	20	20	100/8
30	30			

Розподіл балів в системі підбиття підсумків за результатами
навчальної практики з дисципліни «Рослинництво»

<i>Змістовий модуль 1</i>				<i>Змістовий модуль 2</i>			<i>Сума балів</i>
T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	T ₇	
10	15	15	15	15	15	15	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінок

«Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

«Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання;

«Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість;

«Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

«Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки;

«Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення;

«Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з лекційних та практичних занять, які відбулися в період, за який проводиться модульний контроль, а також результати захисту самостійної роботи, передбачених навчальною програмою з даної дисципліни.

10. Питання до підсумкового контролю з дисципліни «Рослинництво»

1. Рослинництво як галузь сільськогосподарського виробництва, наука та наукова дисципліна.
2. Посівні площі, врожайність і виробництво рослинницької продукції найпоширеніших культур у світі.
3. Основні проблеми рослинництва та шляхи їх вирішення.
4. Проблеми рослинних білків і шляхи їх вирішення.
5. Основи систематики польових культур.
6. Класифікація польових культур за виробничим принципом і за характером використання основного продукту врожаю.
7. Завдання по нарощуванню виробництва продукції рослинництва та поліпшення якості.
8. Наукові основи інтенсивних технологій вирощування с.-г. культур.
9. Шляхи використання фізіологічно-активних речовин у рослинництві. Регулятори росту: інгібітори і стимулятори.
10. Роль сорту у вирішенні проблеми збільшення врожайності сільськогосподарських культур.
11. Ресурсний потенціал урожайності основних продовольчих культур?
12. Екологічні та економічні принципи розміщення основних польових культур України.
13. Зимостійкість та морозостійкість рослин озимих культур. Причини загибелі озимих культур.
14. Екологічний ефект часу відновлення весняної вегетації (ЧВВВ) озимих зернових культур.
15. Застосування фізіологічно активних речовин, полімерних добрив, біопрепаратів і регуляторів росту в рослинництві.
16. Найважливіші морфологічні відмінності між зерновими хлібами першої і другої групи.
17. Етапи органогенезу зернових культур.
18. Фенологічні фази росту та розвитку зернових культур.
19. Площі посіву пшениці у світі і Україні. Урожайність, валові збори.
20. У чому полягає агротехнічне значення озимих культур?
21. Біологічні особливості озимих зернових.
22. Критичні періоду росту та розвитку рослин і їх значення в сільському господарстві.
23. Види пшениці, їхнє значення та поширення. Вимоги до зерна сильних сортів пшениць.

24. Пшениця озима. Значення, біологія, сорти. Особливості застосування добрив при інтенсивній технології вирощування.
25. Біологічна сутність сходів пшениці озимої.
26. Строки сівби пшениці озимої в різних агроекологічних зонах країни.
27. На підставі чого визначають дози внесення азоту для проведення позакоренових підживлень зернових колосових.
28. Осіннє-зимові і весняні заходи догляду за посівами озимих зернових.
29. Показники структури врожайності зернових культур, методика їхнього визначення.
30. Теоретичні основи вирішення проблеми пересівання чи підсівання зріджених озимих зернових культур.
31. Народногосподарське значення та поширення пшениці ярої.
32. Біологічні та морфологічні особливості пшениці ярої.
33. Особливості технології вирощування пшениці ярої.
34. Роль ячменю ярого в зерновому балансі України.
35. Біологічні та морфологічні особливості ячменю ярого.
36. Особливості технології вирощування ячменю ярого.
37. Перспектива поширення тритикале ярого, його переваги та недоліки порівняно з пшеницею ярою та житом ярим.
38. Технологія вирощування тритикале ярого.
39. Поширення та народногосподарське значення вівса.
40. Морфологічні і біологічні відмінності між вівсом і ярим колосовими.
41. Технологія вирощування вівса.
42. Поширення та народногосподарське значення кукурудзи.
43. Біологічна характеристика кукурудзи.
44. Особливості етапів органогенезу кукурудзи. Формування високопродуктивних посівів.
45. Показники ФАО для характеристики гібридів кукурудзи.
46. Інтенсивна технологія вирощування кукурудзи.
47. Особливості гребеневої технології вирощування кукурудзи.
48. Змішані посіви кукурудзи. Їхнє значення.
49. Культура сорго. Поширення та народногосподарське значення.
50. Біологічні переваги сорго порівняно з іншими зерновими культурами другої групи.
51. Морфологія рослин сорго.
52. Особливості технології вирощування сорго.

53. Народногосподарське значення та поширення проса.
 54. Морфологічні та біологічні особливості проса.
 55. Технологія вирощування проса.
 56. Значення та поширення рису в світі та Україні.
 57. Морфологія рослин рису.
 58. Біологічні особливості рису, підвиди та сорти.
 59. Особливості технології вирощування рису.
 60. Значення, поширення та біологічні особливості гречки.
 61. Морфологічні особливості гречки.
 62. Основні складові технології вирощування гречки.
 63. Значення та поширення бобових культур у світі та в Україні.
- Особливості азотфіксації бобових.
64. Завдання по розширенню виробництва зернових бобових культур.
 65. Господарське значення та поширення сої.
 66. Перспектива збільшення посівних площ сої.
 67. Морфологічні та біологічні особливості сої.
 68. Особливості технології вирощування сої.
 69. Значення та посівні площі гороху у світі та в Україні.
 70. Морфологічні особливості рослин гороху.
 71. Біологічні особливості та основні складові технології вирощування гороху.
 72. Народногосподарське значення та посівні площі люпину.
 73. Морфологія та біологічні особливості люпину.
 74. Особливості технології вирощування люпину.
 75. Господарське значення, посівні площі та морфологія рослин нуту.
 76. Біологічні особливості та складові технології вирощування нуту.
 77. Народногосподарське значення, поширення та морфологія квасолі.
 78. Вимоги квасолі до умов навколишнього середовища.
 79. Особливості технології вирощування квасолі.
 80. Поширення та господарське значення чини, сочевиці і бобів.
 81. Біологічні особливості та видове різноманіття чини, сочевиці й бобів.
 82. Морфологія рослин чини, сочевиці та бобів кормових.
 83. Особливості технології вирощування чини, сочевиці, бобів кормових.
 84. Харчове і технічне значення рослинних олій та їхня класифікація за здатністю до висихання.
 85. Народногосподарське значення та поширення соняшнику.
 86. Біологічні і морфологічні особливості соняшнику, сорти і гібриди.

87. Технологія вирощування соняшнику.
88. Поширення та народногосподарське значення сафлору.
Перспективи щодо збільшення посівних площ під ним.
89. Морфологічні та екологічні особливості сафлору.
90. Технологія вирощування сафлору.
91. Народногосподарське значення та поширення рицини.
92. Морфологічна характеристика рицини, її вимогливість до умов навколишнього середовища та видове різноманіття.
93. Технологія вирощування рицини.
94. Загальна характеристика олійних культур родини капустяних.
95. Ріпак. Його господарське значення та перспективи подальшого вирощування.
96. Морфологічні та екологічні особливості вирощування ріпаку.
97. Основні складові технології вирощування ріпаку в Україні.
98. Господарське значення та посівні площі гірчиці сизої і білої.
99. Морфологічні та екологічні особливості різних видів гірчиці.
100. Технологія вирощування гірчиці сизої та білої.
101. Господарське значення та еколого-біологічні особливості рижію.
102. Особливості технології вирощування рижію.
103. Народногосподарське значення та поширення маку олійного.
104. Біологічні особливості та основні складові технології вирощування маку олійного.
105. Кунжут. Його значення, поширення і біологічні особливості.
106. Особливості технології вирощування кунжуту.
107. Значення, поширення, морфологічні, біологічні особливості арахісу.
108. Основні складові адаптованої технології вирощування арахісу.
109. Господарське значення та поширення перили та лялеманції.
110. Господарське значення та посівні площі ефіроолійних культур.
111. Морфологічна характеристика ефіроолійних культур.
112. Еколого-біологічні особливості коріандру, анісу, кмину і фенхелю.
113. Народногосподарське значення, поширення, біологічні особливості та морфологія м'яти перцевої.
114. У чому полягає господарське значення буряків цукрових?
115. Охарактеризуйте ґрунтово-кліматичні райони поширення буряків цукрових і їх урожайність.
116. Дайте характеристику морфологічних ознак і біологічних особливостей буряків цукрових.

117. Яке місце займають буряки цукрові в сівозміні і яка їхня частка в структурі посівів?

118. Безвисадкове насінництво буряків цукрових. Райони поширення, переваги та недоліки способу вирощування.

119. У чому полягають особливості проведення основного і передпосівного обробітку ґрунту під буряки цукрові.

120. Способи, строки і норми висіву буряків цукрових.

121. За яких умов проводять сівбу буряків цукрових на кінцеву густоту?

122. Система удобрення буряків цукрових.

123. Назвіть оптимальні строки збирання буряків цукрових. Які способи і системи машин застосовують для їх збирання?

124. Основні складові насінництва буряків цукрових. Посівна одиниця. Державні стандарти.

125. Кормові буряки. Значення, умови отримання стабільно високих урожаїв. Порівняльна продуктивність кормових і цукрових буряків.

126. Народногосподарське значення картоплі, її урожайність і посівні площі.

127. Морфологічні і біологічні особливості картоплі.

128. Особливості технології вирощування картоплі.

129. Система удобрення картоплі. Які калійні добрива не можна застосовувати під неї і чому?

130. Назвіть переваги гребеневої посадки картоплі порівняно з іншими способами.

131. Причини виродження картоплі і заходи боротьби з ними.

132. Народногосподарське значення топінамбура.

133. Морфологічні та біологічні особливості топінамбура.

134. Господарське та агротехнічне значення баштанних культур.

135. Посівні площі баштанних культур в Україні. Основні райони товарного баштанництва.

136. Морфологічні особливості рослин кавуна, дині та гарбуза.

137. Еколого-біологічна характеристика рослин кавуна, дині та гарбуза. Поширені сорти.

138. Місце в сівозміні, особливості удобрення і основного обробітку ґрунту під баштанні культури.

139. Підготовка насіння, норми висіву, способи сівби та глибина загортання насіння кавуна, дині та гарбуза.

140. Особливості проведення догляду за посівами та збирання баштанних культур.

141. Народногосподарське значення льону-довгунцю.
142. Біологічні особливості льону-довгунцю.
143. Технологія вирощування льону-довгунця.
144. У чому полягають особливості системи удобрення льону?
145. Які фази стиглості розрізняють у льону? Охарактеризуйте їх.
146. У чому полягає первинна обробка льонової соломки?
147. Народногосподарське значення та врожайність конопель.
148. Морфологія конопель. Яка різниця між плоскінню (чоловіче суцвіття) та матіркою (жіноче суцвіття) конопель?
149. Біологічні особливості конопель.
150. Особливості технології вирощування конопель.
151. Народногосподарське значення та врожайність бавовнику.
152. Морфологічні та біологічні особливості рослин бавовнику.
153. Особливості технології вирощування бавовнику.
154. Походження, значення та посівні площі тютюну і махорки.
155. Морфологія та біологічні особливості рослин тютюну і махорки.
156. Технологія вирощування тютюну та махорки.
157. Народногосподарське значення, посівні площі і врожайність хмелю.
158. Морфологічні та біологічні особливості рослин хмелю.
159. Закладання хмільників і догляд за ними. Збирання врожаю хмелю.
160. Сучасні завдання по розвитку виробництва кормів. Шляхи поліпшення білкового балансу кормових культур.
161. Народногосподарське та агротехнічне значення багаторічних бобових трав.
162. Основні складові технології вирощування люцерни: вибір попередника, особливості обробітку ґрунту, система удобрення та догляду за посівами, збирання люцерни.
163. Народногосподарське значення, поширення та біологія конюшини лучної.
164. Еспарцет. Його значення, поширення, урожайність, морфологічні та біологічні особливості. Видове різноманіття.
165. Народногосподарське значення, поширення та біологічні особливості буркуну.
166. Народногосподарське і агротехнічне значення, посівні площі та врожайність багаторічних злакових трав.
167. Морфологічні та біологічні особливості тимофіївки лучної, грястиці збірної та костриці лучної.

168. Місце в сівозміні, основний та передпосівний обробіток ґрунту в системі вирощування насінників багаторічних трав.
169. Система удобрення і підготовка насіння багаторічних трав для сівби на насіння.
170. Способи, норми і строки сівби насінників багаторічних трав.
171. Догляд за посівами і збирання насінників багаторічних трав.
172. Народногосподарське та агротехнічне значення однорічних бобових і злакових трав.
173. Ботаніко-біологічні особливості, господарське значення і поширення вики ярої та озимої.
174. Особливості технології вирощування вики ярої та озимої.
175. Господарське значення, морфологічні і біологічні особливості гороху кормового (пелюшки).
176. Основні складові технології вирощування гороху польового.
177. Однорічні види конюшини. Їх морфологія та біологічні особливості.
178. Народногосподарське значення, морфологічні та біологічні особливості середели. Особливості технології вирощування.
179. Суданська трава. Господарське значення, урожайність, морфологія та біологічні особливості. Основні складові технології вирощування.
180. Народногосподарське значення, морфологія, біологічні особливості та основні складові технології вирощування могару.
181. Райграс однорічний. Його значення, ботанічна характеристика, біологічні особливості та основні складові технології вирощування.
182. На які класи і типи поділяються природні кормові угіддя?
183. Назвіть основні заходи поліпшення природних кормових угідь і дайте їхню характеристику.
184. Нові кормові культури. Значення, особливості вирощування.

Рекомендована література

Базова

1. Рожков А.О., Огурцов Є.М. Рослинництво: підручник. Харків: ТОВ «ТПГ», 2019. 382 с.
2. Рожков А.О., Огурцов Є.М. Рослинництво: навчальний посібник. Харків: Тім Пабліш Груп, 2017. 363 с.
3. Зінченко О. І. Рослинництво: підручник, вид. третє, доповнене і перероб. Умань, 2016. 612 с.
4. Каленська С.М., Новицька Н.В., Гарбар Л.А. Рослинництво: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт». 2018. 616 с.

5. Мазур В.А., Поліщук І.С., Текало Н.В. та ін. Рослинництво: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Друк». 2020. 352 с.

6. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві: підручник. С.М. Каленська, Л.М. Єрмакова, В.Д. Паламарчук, І.С. Поліщук, М.І. Поліщук. Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2015. 448 с.

Допоміжна

1. Рожков А.О. Пшениця озима: онтогенез, сучасні підходи технології вирощування: монографія. Харків: ДБТУ, 2024. 131 с.

2. Балан В.М., Присяжнюк О.І., Балагура О.В., Карпук Л.М. Рослинництво основних культур: монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. 384 с.

3. Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А., Юник А.В. Морфобіологічні особливості та технологія вирощування технічних культур. За ред. М.Я. Дмитришака. Вінниця: «Нілан-ЛТД», 2017. 484 с.

4. Карпенко В.П., Адаменко Д.М., Кравець І.С. та ін. Шкодочинні організми посівів колосових злаків. За ред. В.П. Карпенка. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 127 с.

5. Лихочвор В.В. Петриченко В.Ф. Фізіологічна роль елементів живлення та системи удобрення польових культур. Львів: Растр-7, 2021. 288 с.

6. Мазур В.А., Гончарук І.В., Панцирева Г.В., Телекало Н.В. Агроєкологічне обґрунтування технологічних прийомів вирощування зернобобових культур: монографія. Вінниця: Твори, 2020. 192 с.

7. Мостіпан М.І. Рослинництво: лабораторний практикум. Кіровоград: видавець Лисенко В.Ф., 2015. 320 с.

8. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. Львів. 2020. 806 с

9. Сучасна періодизація онтогенезу польових культур: навчальний посібник. А.О. Рожков, Л.М. Карпук, О.І. Поляков та ін.; за ред. А.О. Рожкова. Харків: ДБТУ, 2024. 306 с.

10. Агробізнес сьогодні <https://agro-business.com.ua/>

Навчальне видання

РОСЛИННИЦТВО

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

Укладачі:

РОЖКОВ Артур Олександрович
ПОТАШОВА Лариса Миколаївна
ЧИГРИН Ольга Василівна
СВИРИДОВА Людмила Андріївна
ДЕРЕВЯНКО Ірина Олександрівна
БЕЗПАЛЬКО Валентина Василівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. 1,62.

Наклад 100 пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44